

Rapport

**deputaten archief en
documentatie GKv**

**en commissie archief en
documentatie NGK**

**Generale Synode van de Gereformeerde Kerken Goes 2020
en Landelijke Vergadering Zeewolde 2019**

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
1. Opdracht	3
2. Verslag van de werkzaamheden	4
3. Resultaten	5
4. Voorstel besluiten	8
5. Voorstel nieuwe opdracht	8
6. Financiën	8
Bijlagen	11
1. Voorgestelde besluiten	11
2. Voorstel nieuwe opdracht	11
3. Samenstelling deputaatschap en rooster van aftreden	12
4. Begroting	12
5. Overige bijlagen	13
5a. Beleidsplan 2017-2020	13
5b. Convenant	17
5c. Publicaties in de AD Chartas Reeks	20
5d. Aanwinsten collectie archief en documentatie	21
5e. Jaarverslagen 2017 en 2018 van de Commissie Archief en Documentatie van de Nederlands Gereformeerde Kerken	23

Het auteursrecht van deze tekst berust hetzij bij de auteur, hetzij bij de Gereformeerde Kerken in Nederland. Voor alle zaken het auteursrecht betreffend kan contact opgenomen worden met het deputaatschap administratieve ondersteuning via: dao@gkv.nl.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in wat voor vorm of op wat voor manier dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de rechthebbende, behoudens de uitzonderingen bij de wet gesteld.

Samenvatting

Het deputaatschap archief & documentatie is verantwoordelijk voor het archiefbeheer in de Gereformeerde Kerken (GKv). De feitelijke werkzaamheden in dit verband worden sinds 1993 uitgevoerd door het Archief- en Documentatiecentrum van deze kerken (ADC), Broederweg 16 te Kampen. Het deputaatschap treedt op als bestuur van het ADC en beheert ook het pand. Op het ADC zijn werkzaam een archivaris (0,8 fte), verantwoordelijk voor het beheer van de archiefcollectie (taak 1) en voor advisering en voorlichting van de kerken op het terrein van papieren en digitaal archiefbeheer (taak 2), en een directeur (0,2 fte), verantwoordelijk voor het ADC als geheel en voor werving van archief en werving en begeleiding van onderzoek (taak 3). De expertise van de deputaten ligt op het terrein van het archiefbeheer, geschiedenis, financiën en gebouwen.

De belangrijkste resultaten van de afgelopen periode zijn de realisering van een ADC Archiefservice voor het ordenen en bewaren van digitaal kerkelijk archief en het besluit om de taken voortaan gezamenlijk met de Archiefcommissie van de NGK uit te voeren.

1. Opdracht

De opdracht van de synode van Meppel (GKv) aan het deputaatschap luidde:

- a. archief- en documentatiemateriaal te verzamelen en te beheren, dat van belang is voor de geschiedenis van de Gereformeerde Kerken in Nederland, met name sinds de Vrijmaking van 1944 en volgende jaren;
- b. te zorgen dat de afgesloten gedeelten van de archieven van generaal-synodale deputaatschappen worden overgebracht naar het Archief en Documentatiecentrum (ADC);
- c. kennis en onderzoek te bevorderen inzake de geschiedenis van de Gereformeerde Kerken in Nederland, met name met betrekking tot in het ADC en in de kerken aanwezige archieven en documentatie;
- d. alle maatregelen te nemen die voor de instandhouding van het ADC nodig zijn, alsmede die werkzaamheden uit te voeren, die voortvloeien uit de aanstelling van de door deputaten benoemde directeur van het ADC en de archivaris en toezicht te houden op hun werkzaamheden;
- e. de kerkenraden, de meerdere vergaderingen en haar deputaatschappen, alsmede waar nodig en van belang ook personen en instanties regelmatig te dienen met advies en voorlichting inzake het beheer van archief- en documentatiemateriaal;
- f. de kerkelijke vergaderingen te dienen met richtlijnen en instructies voor een goed archiefbeheer;
- g. de kerken te vertegenwoordigen in de Commissie tot registratie van de Protestantse kerkelijke en semi-kerkelijke Archieven (CPA);
- h. de bestaande samenwerking tussen het ADC en de archiefcommissie van de Nederlands Gereformeerde Kerken te continueren en zo mogelijk uit te breiden;
- i. contacten te leggen en activiteiten te ontplooiën, die voor het onder a-h genoemde noodzakelijk en nuttig zijn.

De opdrachten aan de Commissie Archief en Documentatie zijn vastgesteld door de LV van Zeewolde en Nunspeet:

- In samenwerking met de Landelijk Archivaris een verantwoord archiefbeheer te bevorderen door middel van het geven van adviezen aan de kerkenraden, regio-vergaderingen en commissies en het doen van voorstellen aan de Landelijke Vergadering;
- archiefmogelijkheden voor zowel papieren- als digitale archief te faciliteren;
- de bewaring van semi-kerkelijke archieven te bevorderen;

- van deze werkzaamheden verslag uit te brengen aan de kerken met het oog op de volgende Landelijke Vergadering.
- de Commissie voor Archief en Documentatie NGK in overleg met het LV moderamen onderzoek te laten doen naar een voorziening voor veilige opslag en beheer van digitale bescheiden van de Landelijke Vergadering en haar organen (Zeewolde, 17.5.14, besluit 1)
- dat de Nederlands Gereformeerde Kerken voorstander zijn van participatie in het ADC als zijnde een instelling voor kerkelijk archiefbeheer die voorts vanuit haar doelstelling de NGP kan faciliteren bij het bevorderen van kennis en onderzoek in archieven (Zeewolde, 17.5.14, besluit 4)
- uit te spreken dat participatie van de NGK met en het gezamenlijk verantwoordelijkheid dragen van binnen het archief- en documentatiecentrum (ADC) van de GKv gewenst is (Nunspeet, 20.1.18, besluit C1)
- de archiefcommissie op te dragen om de huidige samenwerking met het ADC te continueren (Nunspeet, 20.1.18, besluit C2)
- de archiefcommissie op te dragen om in overleg te treden met deputaten ADC over visie, beleid en werkwijze van het toekomstige gezamenlijke archief- en documentatiecentrum en daarover aan de volgende LV te rapporteren (Nunspeet, 20.1.18, besluit C3)

Voor de leesbaarheid van de rest van dit verslag wordt steeds gesproken over 'synode' waar doorgaans zowel 'synode' als 'LV' of 'synode en LV' gelezen kan worden.

2. Verslag van de werkzaamheden

Het deputaatschap kwam sinds de rapportage aan de Generale Synode van Meppel 2017 zeven maal bijeen, driemaal afzonderlijk - 17 maart en 8 december 2017 en 18 mei 2018 - viermaal gezamenlijk met de Archiefcommissie Archief en Documentatie van de NGK (CAD) - 10 juli, 17 oktober en 17 december 2018 en 22 maart 2019. Op de drie eerstgenoemde vergaderingen van het deputaatschap was steeds een afvaardiging van de CAD aanwezig.

In de samenstelling van het deputaatschap is sinds de synode van Meppel een wijziging opgetreden: G. Wijnen heeft zich voorjaar 2018 wegens drukke werkzaamheden als deputaat teruggetrokken. Oud-deputaat G. Willems te Kampen is bereid gevonden zijn taak van het gebouwbeheer als adviseur te vervullen.

In de samenstelling van het vaste personeel van het ADC is een wijziging opgetreden. Per 1 januari 2017 is Merijn Wijma aangesteld als archivaris van het ADC. Op gepaste wijze is afscheid genomen van haar voorganger Wim Koole, die een archieffunctie bij de Gemeente Dordrecht aanvaardde. Wijma heeft een archivariscursus gevolgd en heeft met name op het gebied van de ADC Archiefservice en de werving van vrijwilligers nieuwe stappen gezet.

In 2018 is Arjan van 't Riet voor de NGK als archivaris opgetreden voor 0,2 fte. Dit betekent dat ook de archiefzorg voor het NGK-deel in de collectie van het ADC nu geen vrijwilligerswerk meer is. Daarnaast is Willie Dolfisma sinds 1 januari 2017 verbonden aan het ADC als interieurverzorgster.

Als vrijwilligers waren in deze periode in deeltijd werkzaam: Tjeerd de Boer, Marianne Goudzwaard, Jelger Kansen, André de Kievit, Anko Riemersma en Erik de Roode. Ab van Langevelde is als freelance medewerker in deeltijd werkzaam op het ADC.

Naast de reguliere werkzaamheden vroeg in deze periode de bestuurlijke integratie met de CAD de bijzondere aandacht van het deputaatschap, naast de samenwerking nu en in de toekomst met de CAD

en de Nederlands Gereformeerde Kerken, en de advisering en facilitering van de kerken inzake digitaal archiefbeheer. In de vergadering van het deputaatschap van 18 mei 2018 is het beleidsplan 2017-2020 vastgesteld (zie bijlage 5a).

De opdracht van de synode sloot goed aan op de taken van deputaatschap en ADC, en kon naar behoren worden uitgevoerd. Er deden zich met betrekking tot de uitvoering van de opdracht geen problemen voor. De belangrijkste vooruitgang werd geboekt op het terrein van de samenwerking met de CAD, de archivering en het aanbod van een e-depot via de ADC Archiefservice.

3. Resultaten

In de afgelopen periode zijn op drie terreinen belangrijke resultaten geboekt en/of beleidskeuzes gemaakt: samenwerking met CAD, met de TU, en de digitale archiefzorg.

De samenwerking met de CAD kreeg in deze periode de intensieve vorm die al enkele jaren werd nagestreefd. De financiële bijdrage van de NGK aan het deputaatschap bereikte in deze periode het nagestreefde niveau van € 10.000 per jaar. Daarnaast kreeg de samenwerking in gezamenlijke vergaderingen van deputaatschap en CAD nader gestalte. Vanaf 10 juli 2018 woont niet langer een afvaardiging van het CAD de deputatenvergaderingen bij, maar vergaderen deputaatschap en CAD gezamenlijk als één bestuurslichaam, met de intentie om tot een fusie te komen.

Momenteel ontbreekt nog een goede juridische basis onder de samenwerking; de synode moet daarin voorzien. Het formaliseren van de samenwerking zou een stap in de goede richting zijn. In verband daarmee is op de laatste vier vergaderingen aparte aandacht geschonken aan de wijze waarop het deputaatschap en de CAD in de toekomst het beste zouden kunnen functioneren. Daarbij is gekozen voor het scheiden van besturen en werkuitvoering op het ADC en het besturen op afstand zoals het deputaatschap dat gewoon was te doen, voor het handhaven van de taken van archiefzorg, voorlichting en onderzoekbevordering, voor de keuze van digitale archiefzorg via de ADC Archiefservice en voor het beleid dat plaatselijke kerken hun papieren archief, als het nodig is dat elders op te slaan, zo mogelijk bij een plaatselijke of regionale archiefinstelling van de overheid onderbrengen.

De samensprekingen, mede gestimuleerd door de Regiegroep die toeziet op de stappen die inhoudelijk en organisatorisch gezet moeten worden voordat GKv en NGK kunnen samengaan, zijn in goede harmonie verlopen en met een positief resultaat afgerond; een begeleider van het proces van buitenaf was niet nodig. Het resultaat van het overleg over de toekomstige samenwerking en de weg daarnaar toe is beschreven en vastgelegd in een convenant (bijlage 5b), waarin gesteld wordt dat beleid en besluiten van deputaatschap en CAD vanaf 2018 zoveel mogelijk onderling worden afgestemd, dat zoveel mogelijk samen naar de kerken wordt gecommuniceerd, en dat een visiedocument wordt ontwikkeld voor tenminste de periode 2020–2026.

Tot de resultaten van de samenwerking behoort ook die met de TU. In de eerste plaats is afgesproken met de TU dat, indien de TU uit Kampen verhuizen zou naar een andere locatie, het ADC wordt meegenomen in de verhuizing, alsof het een onderdeel uitmaakt van de universiteit. De TU is geïnformeerd over de specifieke eisen die voor het ADC gelden aangaande de archiefkluis (die moet voldoen aan de beschermingsnormen (inzake brand, water, klimaat) die de overheid hiervoor stelt), de (alleen beschermd toegankelijke) studiezaal en de benodigde kantoor- en archiveerruimten. Ten tweede is de bijzondere leerstoel van het ADC opgenomen in de gewone leerstoel voor de geschiedenis van het protestantisme, die de directeur sinds 1 januari 2018 aan de TU bekleedt.

In 2016 is een samenwerking met Data Matters en Deventit aangegaan voor digitaal archiefbeheer. Het ADC heeft sindsdien een e-depot waar kerken gebruik van kunnen gaan maken. Daarbij wordt gratis voorlichting aangeboden. De archivaris van het ADC wordt door de beide bedrijven ingewerkt en begeleid om kerken goed van advies te kunnen dienen. Met Data Matters en Deventit is overeengekomen, dat zij als commerciële partij niet direct de kerken benaderen, maar dat het ADC dit doet. Er liep eind 2017 en begin 2018 een ronde van vier voorlichtingsavonden in het land. Met beide bedrijven zijn per 1 juli 2018 afspraken gemaakt voor een periode van 2 jaar. De overeenkomst is elk jaar opzegbaar. Het ADC is daarbij een financiële verplichting aangegaan van €20.000 per jaar, dus € 40.000 voor 2 jaar. Van de huidige omvang van de ADC Archiefservice kunnen maximaal 80 kerken met maximaal 30.000 leden gebruik maken. In april 2018 is alle GKv en NGK-kerken een aanbod gedaan om voor € 1 per lid per jaar van deze service gebruik te maken. Dit aanbod loopt voor twee jaar en de prijs blijft de eerste vijf jaar gelijk. Aan dit aanbod zijn alle kerken in 2019 herinnerd. Tot nu toe maakt een tiental kerken gebruik van deze service.

Een en ander betekent voor het deputaatschap een investering die op termijn via de abonnementopbrengsten voor de ADC Archiefservice vanuit de kerken moet worden opgebracht. Het blijft de voorkeur van het deputaatschap, dat de ADC Archiefservice bij besluit van de generale synode voor alle kerken 'gratis' beschikbaar gesteld wordt en via een hoofdelijke omslag landelijk gefinancierd wordt. Als argumenten voor deze centrale aanpak noemen we *de uniformering* die de digitalisering met zich meebrengt in de archiefzorg, de noodzaak *de gehele* informatiestroom vanaf het begin te beheren met het oog op archivering en het feit dat *elke kerk* voor hetzelfde vraagstuk van de digitale archiefzorg wordt gesteld. Deputaten zien er op dit moment van af om hiertoe een voorstel aan de synode te doen omdat het de komende jaren, samen met de kerken, eerst meer ervaring op wil doen met de ADC Archiefservice.

Een deputaatschap van maximaal vijf leden is voldoende om de taken uit te voeren. De taken vragen wel om een specifieke expertise, met name op het punt van de geschiedenis en de archiefzorg. Het beheer van het verleden van de kerken vereist de aandacht van een afzonderlijk deputaatschap, omdat dit beheer in onze cultuur gemakkelijk een sluitpost wordt. De vragen aan het deputaatschap op de synode van Meppel duiden daar ook op. Mede om deze reden hoopt het deputaatschap op deze synode - anders dan vorige keren - uitgenodigd te worden om de vragen van synodeleden naar aanleiding van dit rapport te beantwoorden.

Indien het ADC in een groter verband zou moeten functioneren, kan dit beter de TU zijn, met zijn bibliotheek en wetenschappelijke functies die aansluiten bij de taken van archiefzorg en onderzoeksbevordering, dan het Praktijkcentrum, dat weliswaar net zoals het ADC kerken adviseert, maar die advisering kan niet los gezien worden van archiefzorg en de onderzoeksbevordering. De goede relatie met de TU vraagt daarom permanente aandacht van het ADC en van deputaten.

De collectie van het ADC is ook de afgelopen periode weer aangevuld (zie bijlage 5d); velen weten het ADC als archiefbewaarplaats te vinden. De bij archiefinstellingen gebruikelijke archiveringsachterstand heeft geleid tot het werven van meer vrijwilligers. In deze periode is een aantal zendingsarchieven ontsloten, naast onder meer de persoonsarchieven van P. Deddens, D. Deddens en R.H. Bremmer. De archivaris heeft een groot bestand van statistische gegevens inzake ledentallen van kerkgenootschappen binnen de 'gereformeerde gezindte' bewerkt, die M. te Velde heeft verzameld en bij het ADC heeft ondergebracht. Voorts zijn inmiddels meer dan tweeduizend brieven uit 1944 over de situatie rond de Vrijmaking in een database ingevoerd en zo voor onderzoekers toegankelijk gemaakt. Ook de fotocollectie is verder bewerkt. De directeur heeft fondsen verworven voor promotieonderzoek naar de geschiedenis van het Nederlands Dagblad, waarvan het archief bij het ADC berust. Dit is de afgelopen periode intensief

bestudeerd. Hetzelfde geldt van de archieven van de hoogleraren P. en D. Deddens. Over de laatste verscheen in 2018 een op het archief gebaseerde studie van de hand van Leon van den Broeke. In 2017 promoveerde Tamme Spoelstra op een proefschrift over de geschiedenis van het gereformeerd-vrijgemaakte onderwijs, waarvoor archiefonderzoek was gepleegd in de onderwijscollecties van het ADC. In datzelfde jaar verscheen ook een studie van Johan Schaeffer over de zgn. attestenkwestie aan de Theologische Hogeschool, waarvoor het bij het ADC bewaarde archief van de universiteit intensief werd geraadpleegd. Hetzelfde kan gezegd worden van het in 2018 verschenen boek van Wim Berkelaar en de ADC-directeur over de geschiedenis van de Theologische Universiteit, *Domineesfabriek*. Ab van Langevelde bestudeerde in deze periode week in week uit het ADC-archief van J. Kamphuis voor zijn biografie over deze hoogleraar. Ook vele andere onderzoekers raadpleegden archieven voor delen van hun onderzoek.

Het ADC fungeert niet alleen als bewaarder van archieven in het Nederlandse kerkhistorische onderzoek, het centrum doet dat ook als onderzoeksbevorderaar. Ook in deze periode vormde het ADC het secretariaat van de redactie van het *Documentatieblad voor de Nederlandse Kerkgeschiedenis na 1800*. Per 2019 is het ook, samen met de drie andere historische documentatiecentra in de Lage Landen (HDC Amsterdam, KADOC Leuven en KDC Nijmegen), verantwoordelijk voor de uitgave van het wetenschappelijke tijdschrift *Trajecta. Religion, Culture and Society* en is de directeur tot zijn redactievoorzitter benoemd. In de AD Chartas Reeks verschenen in 2017 en 2018 vier titels (zie bijlage 5c).

In 2018 werd een nieuwe website in gebruik genomen, gebouwd door de archivaris.

In het voorjaar van 2017 werd door het ADC, met de Theologische Universiteit en in samenwerking met het Centrum voor Religie en Recht en het Historisch Documentatiecentrum van de Vrije Universiteit een symposium gehouden over F.L. Rutgers (1836-1917), de eerste hoogleraar kerkgeschiedenis en kerkrecht aan de Vrije Universiteit.

Het ADC en de Theologische Universiteit Kampen hielden op 8 december 2017 een druk bezocht symposium over de attestenkwestie uit 1967. De aanleiding voor dit symposium was de in de AD Chartas Reeks verschenen historische studie van de Nederlands-gereformeerde predikant Johan Schaeffer over de attestenkwestie, getiteld *Verscheurd door trouw*. Deze kwestie, die in 1967 speelde, ontstond door het besluit van de senaat van de toenmalige Theologische Hogeschool om studenten persoonlijk te toetsen op hun trouw aan de belijdenis. Tot deze maatregel werd besloten vanwege de verdeeldheid binnen de Gereformeerde Kerken (vrijgemaakt) over de Open Brief van 1966, die onder meer handelde over de status van de belijdenis. De maatregel van de senaat gaf veel beroering onder de studenten van de Hogeschool. Het gevolg was dat zo'n twintig procent van de studenten de Hogeschool verliet. De rector van de TU, Roel Kuiper, sprak op deze bijeenkomst verzoenende woorden tot de oud-studenten die door het attestenbesluit waren getroffen.

Op 25 mei 2018 was het ADC betrokken bij de presentatie van het boek *Domineesfabriek. Geschiedenis van de Theologische Universiteit Kampen* in de Stadsgehoorzaal te Kampen.

In augustus 2018 was het 150 jaar geleden dat Hendrik P. Scholte overleed, de afgescheiden predikant, die in 1847 met een grote groep emigreerde naar de Verenigde Staten en neerstreek in Pella, Iowa. Samen met onder andere Central College in Pella en Pella Historical Society en Nederlandse partners belegde het ADC een conferentie over Scholte, van 16-18 augustus 2018 in het Opera House in hartje Pella. Op de conferentie stond zijn rol als kerkelijke en emigrantenleider centraal. De congresbundel verschijnt in 2019 in het Engels bij uitgeverij Eerdmans in Grand Rapids, Michigan en Van Raalte Press van het A.C. Van Raalte Institute in Holland, Michigan.

Op 3 oktober 2018 werden op een bijeenkomst van het ADC en het Deddens Kerkrechtcentrum aan de Theologische Universiteit twee bundels gepresenteerd in de Lemkerzaal te Kampen, een over F.L. Rutgers (verschenen in de AD Chartas Reeks) en een van en over D. Deddens.

Op 19 en 20 september 2019 was het ADC met de TU Kampen organisator van een internationaal congres over de *Gereformeerde ethiek* van Herman Bavinck. Enkele jaren geleden werd het onuitgegeven ethiek-manuscript ontdekt in het archief van Bavinck. Op de conferentie werd de uitgave daarvan gepresenteerd en tevens het eerste deel van de Engelse vertaling.

4. Voorstel besluiten

De synode wordt verzocht

1. dit rapport te aanvaarden en decharge te verlenen aan de deputaten;
2. de voorgestelde nieuwe opdracht te verlenen; en
3. het deputaatschap/CAD als zelfstandig lichaam in stand te houden.

5. Voorstel nieuwe opdracht

De opdracht aan het deputaatschap kan vrijwel ongewijzigd blijven, met dien verstande dat het deputaatschap samen met CAD de opdracht zal uitvoeren en daarover naar synode en landelijk vergadering zal rapporteren, dat de Nederlands Gereformeerde Kerken genoemd worden en dat de taak van vertegenwoordiging in het CPA ruimer wordt geformuleerd, omdat het CPA als zodanig niet meer bestaat. De opdrachten zijn structureel, incidentele opdrachten zijn er niet.

6. Financiën

Voor de verantwoording van de financiën is gebruik gemaakt van twee tabellen met splitsing naar reeds afgesloten jaren 2016-2018, en het lopende jaar samen en toekomstige jaren 2019-2023. Ander element in de splitsing is dat het verleden terugblijkt op de cijfers van deputaten GKv alleen, terwijl voor het lopende en toekomstige jaren de cijfers van deputaten GKv en commissie NGK zijn samengevoegd.

Bij de commissie NGK is eind 2018 een belangrijke wijziging opgetreden door het in dienst nemen van een parttime archivaris. Voorheen werd alleen gebruik gemaakt van vrijwilligers. Dat gebeurt overigens nog steeds op behoorlijke schaal. In het kader van uniformiteit is in 2018 de verloning van het personeel van zowel deputaatschap als archiefcommissie door middel van de detachering ondergebracht bij de TU. Twee personeelsleden van het ADC waren ook al in dienst van de TU. Hun inkomsten uit zowel ADC als TU, vallen daarmee ook onder een en dezelfde pensioenregeling bij de TU.

Een belangrijk element in de financiën betreft de ADC Archiefservice: de ontwikkelde ADC Archiefservice waarmee in een e-depot een digitale archiefstructuur voor kerken is gerealiseerd. De synode van Harderwijk heeft destijds het ontwikkelen van een digitale ADC Archiefservice door deputaten toegestaan, het moest wel in de vrijheid van de kerken blijven om van deze faciliteit wel of niet gebruik te maken.

De jaren voorafgaande aan de gerichte uitgaven voor de ADC Archiefservice hielden deputaten jaarlijks wat geld over op de exploitatie met de bedoeling deze surplus later voor het e-depot aan te wenden. Gerichte reserveringen zijn destijds niet gemaakt omdat de kosten van een e-depot in kerkelijke omgeving toen niet te ramen waren, er waren geen bestaande vergelijkende projecten bekend; het ging om een geheel nieuwe ontwikkeling. De surplus van destijds zijn toen dan ook aan het eigen vermogen toegevoegd, de tekorten van nu worden ten laste van het eigen vermogen gebracht. Voor de kerken zijn daarmee schommelingen in de quota over de jaren heen vermeden. Zo was voor de afgelopen jaren en het lopende jaar inloop op het eigen vermogen voorzien door beperkte tekorten op de exploitatie. Deze tekorten waren ingecalculleerd.

Op termijn is het de bedoeling dat de kosten van de ADC Archiefservice zoveel mogelijk gedekt kunnen worden uit de bijdragen van de deelnemende kerken. In de startfase van nu kan dat niet en is dat ook niet het geval.

Deputaten en commissie gezamenlijk demonstreren de ADC Archiefservice in de voorlichtingsbijeenkomsten voor archivarissen van de kerken. Deelname van de kerken aan de E-archieffaciliteit is op beperkte schaal op gang gekomen, het aantal deelnemende kerken neemt nog steeds toe.

Het eigen vermogen van deputaten staat door de beperkte exploitatietekorten overigens niet onder druk. Ondergrens voor het eigen vermogen vormt de waardering van het pand. Dat probleem is er niet. De hoogte van de getroffen voorziening voor het (periodiek) onderhoud van het pand correspondeert met het onderliggende meerjarenplan voor dat onderhoud. De gelden voor de voorziening zijn aanwezig.

De financiële administratie van deputaten vindt plaats bij de quaestor.

Onderstaand volgt een eerste tabel met betrekking tot de afgesloten jaren 2016-2018 van deputaten GKv alleen.

Cijfers afgesloten jaren 2016-2018

B = begroting
R = realisatie
V = verschil tussen beide

JAAR ->	2016			2017			2018		
X € 1.000	B	R	V	B	R	V	B	R	V
BATEN									
Quotum GKv	136	136	-	136	136	-	136	136	-
Bijdrage NGK aan exploitatie ADC	8	8	-	9	9	-	10	10	-
Totaal baten	144	144	-	145	145	-	146	146	-
LASTEN									
Personeel	93	83	10	85	83	2	88	83	5
Afschrijvingen	13	13	-	14	12	2	16	12	4
Huisvesting	17	15	2	18	15	3	17	15	2
Archiefwerk, projecten, etc.	7	9	-2	7	6	1	7	5	2
ADC Archiefservice	-	-	-	10	30	-20	12	33	-21
Bijdragen kerken ADC Archiefservice	-	-	-	-	-	-	-	-2	2
Algemene kosten	8	15	-7	11	10	1	9	6	3
Rentelasten	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Totaal kosten	139	136	3	145	156	-11	149	152	-3
RESULTAAT	5	8	3	-	11	-11	-3	-6	-3

Met behulp van navolgende tabel wordt inzicht gegeven in het verwachte verloop van de gezamenlijke exploitatie van deputaten GKv en commissie NGK. Voor de jaren 2019 en 2020 zijn de begrote cijfers van deputaten en commissie zowel afzonderlijk als gezamenlijk weergegeven. Voor de jaren 2021 tot en met 2023 daarna, zijn de begrote cijfers in de gezamenlijk exploitatie opgenomen.

Naar verwachting zal verhoging van de bijdragen op landelijk niveau beperkt hoeven te stijgen. In het kader van het gelijktrekken van de bijdrage per ziel voor zowel GKv als NGK zal de verhoging door NGK opgebracht worden.

Belangrijk element in de toekomstige exploitatie vormt de verwachte bijdragen van de kerken voor de ADC Archiefservice van het e-depot. Het streven is om de uitgaven en inkomsten op termijn grotendeels te laten matchen. De overeenkomsten met leveranciers zijn van beperkte duur, waardoor de kostenkant voor sturing in aanmerking komt. De overeenkomsten met leveranciers van het depot zijn dusdanig ingestoken dat ze afhankelijk van de omvang van het gebruik ingezet en tot de omvang van gebruik bekostigd moeten worden.

Dan volgt hierna de tabel voor 2019-2023.

Gezamenlijke begrotingen 2019-2023

JAAR ->	2019			2020			2021	2022	2023
X € 1.000	GKv	NGK	Samen	GKv	NGK	Samen	Samen	Samen	Samen
BATEN									
Quotum GKv	136	-	136	136	-	136	136	136	136
Quotum NGK	-	24	24	-	24	24	25	26	27
Bijdrage NGK aan exploitatie ADC	10	-10	-	10	-10	-	-	-	-
Totaal baten	146	14	160	146	14	160	161	162	163
LASTEN									
Personeel	84	11	95	86	11	97	98	100	103
Afschrijvingen	16	-	16	13	-	13	12	12	12
Huisvesting	17	-	17	17	-	17	18	18	19
Archiefwerk, projecten, etc.	6	1	7	6	1	7	9	9	9
ADC Archiefservice	26	1	27	26	1	27	27	28	28
Bijdragen kerken ADC Archiefservice	-6	-	-6	-10	-	-10	-14	-17	-20
Algemene kosten	9	1	10	10	1	11	11	12	12
Totaal kosten	152	14	166	148	14	162	161	162	163
RESULTAAT	-6	-	-6	-2	-	-2	-	-	-

Recent is de vraag gesteld wat oplossingen zouden kunnen zijn ingeval de kerken het huidige bijdrageniveau niet meer kunnen handhaven maar dat substantieel naar beneden bij moeten stellen. Een aantal lasten als huisvesting en afschrijvingen hebben een vast karakter. Substantiële verminderingen van kosten zijn door het terugbrengen van de omvang van de personele bezetting te bereiken. De komende jaren is het terugbrengen van de personele bezetting helaas niet mogelijk mede om de continuïteit te waarborgen en ook gezien de hoeveelheid materiaal wat nog gearchiveerd moet worden.

Bijlagen

1. Voorgestelde besluiten

De synode wordt verzocht

1. decharge te verlenen aan de deputaten;
2. de voorgestelde nieuwe opdracht te verlenen; en
3. het deputaatschap/CAD als zelfstandig lichaam in stand te houden en van een juridische basis te voorzien.

2. Voorstel nieuwe opdracht

- a. archief- en documentatiemateriaal te verzamelen en te beheren, dat van belang is voor de geschiedenis van de Gereformeerde Kerken in Nederland en de Nederlands Gereformeerde Kerken, met name sinds de Vrijmaking van 1944 en volgende jaren;
- b. te zorgen dat de afgesloten gedeelten van de archieven van generaal-synodale deputaatschappen en van commissies van de Landelijke Vergadering worden overgebracht naar het Archief- en Documentatiecentrum (ADC);
- c. kennis en onderzoek te bevorderen inzake de geschiedenis van de Gereformeerde Kerken in Nederland en de Nederlands Gereformeerde kerken, met name met betrekking tot in het ADC en in de kerken aanwezige archieven en documentatie;
- d. een goede samenwerking met de TUK te bevorderen;
- e. alle maatregelen te nemen die voor de instandhouding van het ADC nodig zijn, alsmede die werkzaamheden uit te voeren, die voortvloeien uit de aanstelling van de door deputaten benoemde directeur van het ADC en de archivaris en toezicht te houden op hun werkzaamheden;
- f. de kerkenraden, de meerdere vergaderingen en haar deputaatschappen of commissies, alsmede waar nodig en van belang ook personen en instanties regelmatig te dienen met advies en voorlichting inzake het beheer van archief- en documentatiemateriaal;
- g. de kerkelijke vergaderingen te dienen met richtlijnen en instructies voor een goed archiefbeheer;
- h. de kerken te vertegenwoordigen in samenwerkings- en overlegorganen met betrekking tot kerkelijk archiefbeheer;
- i. contacten te leggen en activiteiten te ontplooiën, die voor het onder a-g genoemde noodzakelijk en nuttig zijn.

3. Samenstelling deputaatschap en rooster van aftreden

Samenstelling deputaten GKv:

H.J. van der Lugt (voorzitter),	aftredend 2023
E.Th. de Vries (penningmeester),	aftredend 2023
G. Wijnen,	in 2018 afgetreden
Th. Basoski,	aftredend 2026
G.F. Noordhuis,	aftredend 2026

Samenstelling van de commissie NGK:

G. van der Velde (voorzitter)
C.S.H. le Fèbre (secretaris)
J.C. Schaeffer (lid)

4. Begroting

Gezamenlijke begrotingen 2019-2023 (zie ook onderdeel 6. van het rapport)

JAAR ->	2019			2020			2021	2022	2023
X € 1.000	GKv	NGK	Samen	GKv	NGK	Samen	Samen	Samen	Samen
BATEN									
Quotum GKv	136	-	136	136	-	136	136	136	136
Quotum NGK	-	24	24	-	24	24	25	26	27
Bijdrage NGK aan exploitatie ADC	10	-10	-	10	-10	-	-	-	-
Totaal baten	146	14	160	146	14	160	161	162	163
LASTEN									
Personeel	84	11	95	86	11	97	98	100	103
Afschrijvingen	16	-	16	13	-	13	12	12	12
Huisvesting	17	-	17	17	-	17	18	18	19
Archiefwerk, projecten, etc.	6	1	7	6	1	7	9	9	9
ADC Archiefservice	26	1	27	26	1	27	27	28	28
Bijdragen kerken ADC Archiefservice	-6	-	-6	-10	-	-10	-14	-17	-20
Algemene kosten	9	1	10	10	1	11	11	12	12
Totaal kosten	152	14	166	148	14	162	161	162	163
RESULTAAT	-6	-	-6	-2	-	-2	-	-	-

5. Overige bijlagen

5a. Beleidsplan 2017-2020

Inleiding

Het Archief- en Documentatiecentrum van de Gereformeerde Kerken (ADC) is in 1993 opgericht in verband met de toenemende omvang van kerkelijke archieven en archieven van organisaties en personen uit gereformeerde kring, en de groeiende behoefte zich rekenschap te geven van het verleden. De reden voor de stichting van het ADC was de wens van de kerken om zelf voor de archieven inzake het gereformeerde verleden zorg te dragen en deze verantwoordelijkheid niet uit te besteden aan de overheid of andere instanties. Eigen zorg voor de traditie, zo was de gedachte, is een verantwoordelijkheid van de gereformeerden zelf en door deze verantwoordelijkheid ook daadwerkelijk op zich te nemen is de kans groter dat de band met het verleden levend blijft en de beleidsvorming van kerken en organisaties en de persoonlijke bezinning van gereformeerden steeds mede door de levend gehouden traditie wordt gevoed.

Het ADC heeft een erkende plaats binnen de kring van de Gereformeerde Kerken en binnen de kring van het historisch onderzoek naar de gereformeerde traditie. Het functioneert op zijn terrein als een actieve instelling in de kerkelijke en academische wereld, waarvan het beleid door achtereenvolgende synoden steeds met grote waardering is goedgekeurd. Het is echter geen vanzelfsprekendheid en de handhaving van deze plaats vraagt gedurig de aandacht van het personeel van het ADC. De betekenis van de historische taak van het ADC moet steeds weer bewezen worden voor het actuele heden en voor de toekomst.

Samenvatting periode 2014-2017

In deze periode zijn op drie terreinen concrete resultaten geboekt en/of beleidskeuzes gemaakt: samenwerking, archiefzorg, bijzonder hoogleraarschap.

De samenwerking met de archiefcommissie van de Nederlands Gereformeerde Kerken (NGK) verloopt naar tevredenheid en de bijdrage heeft het jaarlijkse streefbedrag van 10.000 euro bereikt. Na overleg met de archiefcommissie is besloten voortaan als deputaatschap de voltallige archiefcommissie van vier leden uit te nodigen voor de vergadering. Dit is wat het deputaatschap betreft de opmaat naar volledige en gelijkwaardige samenwerking inzake het toezicht op, en exploitatie en beheer van het ADC, inclusief de instandhouding van de bijzondere leerstoel. In samenwerking met het HDC en New College werd in 2016 te Kampen de Fourth European Conference on Neo-Calvinism georganiseerd, met als thema neocalvinisme en islam.

Wat de archiefzorg betreft, heeft het ADC een e-depot opgezet, waarover aan de kerken in 2017 voorlichting is gegeven. In deze periode is een brievenproject 1944 opgezet, waarbij duizenden brieven inzake de Vrijmaking in een database

worden ingevoerd en geclassificeerd. In januari 2017 is Merijn Wijma aangesteld als archivaris.

Bij de leerstoel heeft in deze periode een promotie plaats gevonden en is een aio aangesteld. Daarnaast zijn een aantal buitenpromovendi werkzaam aan een proefschrift.

De website is in 2017 vernieuwd. Aan het gebouw hoefde in de afgelopen periode geen groot onderhoud gepleegd te worden.

Omgeving

Het ADC is een instelling van de Gereformeerde Kerken. Deze kerken maken een periode van getalsmatige terugval en inhoudelijke heroriëntatie door, waarbij de evangelische beweging, de neocalvinistische traditie, de Vrijmaking, de scheuring van de jaren zestig en enkele lokale afscheidingen in de jaren na 2000 een rol spelen, naast toenadering (vooral lokaal) tot Nederlands Gereformeerde Kerken en op iets meer afstand, ook met de Christelijke Gereformeerde Kerken. In deze

heroriëntatie speelt het zelfbeeld van de Gereformeerde Kerken, zoals dat door de geschiedenis en het heden wordt gevormd, een belangrijke rol. De collectie van het ADC en het onderzoek op basis daarvan heeft directe relevantie voor de actuele kerkelijke situatie en in die zin is de betekenis van het ADC evident. Het ADC is een kleine instelling binnen de Gereformeerde Kerken, en is zeker niet koersbepalend, maar het besef dat in de huidige omstandigheden het historisch onderzoek in ruime mate dienstbaar kan zijn aan de bezinning op de toekomst van deze kerken, bepaalt het ADC bij zijn verantwoordelijkheid.

Naast de historische bezinning zijn de huidige kerkelijke verhoudingen een factor van belang in de omgeving van het ADC. Kerkelijke grenzen vervagen of worden opgeheven. Omdat het ADC een instelling van de Gereformeerde Kerken is, heeft deze ontwikkeling ook voor dit instituut betekenis. In de komende periode zal het streven naar een gedeelde verantwoordelijkheid voor het ADC van de Gereformeerde Kerken en de Nederlands Gereformeerde Kerken een belangrijk thema zijn. In deze samenwerking zouden ook de Christelijke Gereformeerde Kerken en de Hersteld Hervormde Kerk een plaats kunnen krijgen. Het ADC kan, afhankelijk van kerkelijke ontwikkelingen, uitgroeien tot een instelling voor de brede gereformeerde gezindte. Een concurrerende instelling is er op dit terrein niet, uitgezonderd het Historisch Documentatiecentrum aan de VU, dat echter geen kerkelijke binding heeft en zich op de breedte van het protestantisme richt.

Het ADC is nauw gelieerd aan de Theologische Universiteit Kampen. Wat de gevolgen zijn voor het niet doorgaan in het najaar van 2017 is onduidelijk. De TU bezint zich op haar toekomst, inclusief thema's als samenwerkingspartners en locatie.

Deze dynamiek betreft ook een ander aspect, de zwakke positie van theologie in academisch Nederland en de wenselijkheid van meer interdisciplinair werken. Voor Kampen kan dit betekenen dat ze elders onderdeel wordt van een bredere faculteit, of dat ze andere disciplines aantrekt en ontwikkelt van een theologische universiteit naar een multidisciplinaire universiteit.

Deze verbredende ontwikkelingen zijn voor het ADC interessant, omdat de collecties niet alleen kerk en theologie betreffen, maar afkomstig zijn uit alle segmenten van de samenleving en omdat de collectie zich leent voor onderzoek vanuit meer disciplines (theologie, geesteswetenschappen, sociale wetenschappen). Voorts zou dit kunnen betekenen dat het ADC zich ontwikkelt van een centrum dat zich specifiek richtte op de vrijgemaakte traditie tot een centrum voor de geschiedenis van de gereformeerde traditie in brede zin. Deze verbreding heeft gevolgen voor de werving, de voorlichting en de bevordering van onderzoek. Uitgangspunt van beleid zal moeten zijn dat het ADC meerwaarde ontleent aan de verbinding met een academische instelling en moet meedenken in deze ontwikkelingen, en ook mee bewegen. De beweging kan ook betekenen dat het ADC onderdeel wordt van een academische instelling.

Algemeen financieel kader

De beleidsruimte van het ADC wordt financieel gezien bepaald door de besluiten van de generale synode van de Gereformeerde Kerken, laatstelijk gehouden te Meppel in 2017. Deze synode stelde de bijdrage van de kerken voor het ADC over de periode 2018-2020 conform het verzoek van deputaten Archief en Documentatie vast op € 136.000 per jaar. Daarnaast dragen de Nederlands Gereformeerde Kerken € 10.000 per jaar bij. De mogelijkheden voor het ADC zijn daardoor voldoende, maar beperkt. Aan het ADC zijn twee betaalde personeelsleden verbonden: een directeur voor 0,2 fte en een archivaris voor 0,8 fte. Daarnaast functioneert onderzoeker dr. Ab van Langevelde als vaste vrijwilliger en vervangt hij op het ADC zo nodig de archivaris. De LV van de NGK heeft een archivaris aangesteld, A. van 't Riet, die in samenwerking met het ADC zal optreden.

Deze omvang en samenstelling van het personeel is in principe toereikend om de door de synode opgedragen taken te vervullen. Wel wordt gewerkt met vrijwillige medewerkers voor opschoning en archivering en andere tijdrovende ordeningswerkzaamheden.

Personeel

Naast de directeur en de archivaris zijn vanaf 2017 meer vrijwilligers aangetrokken, tot een totaal van vijf.

Locatie, apparatuur en meubilair

Het exterieur en interieur van het ADC is onderwerp van een meerjarig onderhoudsplan. Het is tijd voor schilderwerk en klein onderhoud. De computer op de studiezaal is in deze periode aan vervanging toe, alsmede de laptop van de directeur.

Leerstoel

Aan de Theologische Universiteit Kampen is een bijzondere leerstoel vanwege het ADC gevestigd, die bekleed wordt door de directeur. Per 1 januari 2018 is hij tevens gewoon hoogleraar aan de TU voor de geschiedenis van het protestantisme en leidt hij het Neo-Calvinism Research Institute. Voor 2018, 2019 en 2020 staan promoties op de rol.

Werkplan

Het ADC kent drie doelstellingen: verzamelen en beheren van archief en documentatie; voorlichten en toerusten van de kerken met betrekking tot het archiefbeheer; en bevorderen van kennis en onderzoek. Er is geen aanleiding om deze doelstellingen te wijzigen. Voor elk van deze drie doelstellingen wordt hieronder aangegeven wat de doelstellingen zijn voor de komende periode en op welke wijze en met welke middelen die kunnen worden bereikt.

Ad 1. Verzamelen en beheren van archief en documentatie

De collectie van het ADC is omvangrijk en gevarieerd. Het werven van archieven blijft aandacht vragen. Vrijwel wekelijks wordt het ADC benaderd in verband met archief of documentatiemateriaal, maar ook het ADC zelf zoekt naar aanvullingen op de collectie. Tot de desiderata hoort het archief van uitgeverij De Vuurbaak, De Reformatie (dat is incompleet in ADC-bezit), zendingsarchieven, onderwijsarchieven en archieven van gereformeerde organisaties en personen.

Hoewel het ADC nog nauwelijks *digital born* archieven krijgt aangeboden (hoofdzakelijk het generale synode-archief) wordt groei van dit type archieven verwacht en dient beleid ontwikkeld te worden ten aanzien van het beheer van digitale bestanden zoals e-mails, websites en ander *digital born* materiaal. Inmiddels is een e-depot toegevoegd aan de bewaarfaciliteiten van het ADC. Deze periode wordt getracht kerken te winnen voor het aldaar deponeren en bewaren van hun digitaal archief. In april 2018 is daartoe een aanbod aan de kerken verzonden.

De archiveringsachterstand is groot, maar er wordt dankzij de vrijwilligers dagelijks gearchiveerd. De samenwerking met de Archiefcommissie van de Nederlands Gereformeerde Kerken kan in deze periode gestalte krijgen door de samenwerking met de nieuwe archivaris.

De samenwerking met het Historisch Documentatiecentrum VU verloopt goed en wordt gekenmerkt door een grote welwillendheid. Regelmatig worden archiefstukken over en weer tijdelijk uitgeleend of ter bewaring aangeboden en getracht wordt de activiteiten van beide instituten op regelmatige basis te combineren. Het is onduidelijk of deze samenwerking gecontinueerd wordt; over de nieuwe beleidskaders wordt binnen de VU nog nagedacht. De directeur is als adviseur betrokken bij het Katholiek Documentatiecentrum aan de Radbouduniversiteit Nijmegen en bij het Evangelisch Documentatiecentrum (Evadoc) voor het Belgisch protestantisme, dat inwoont bij KADOC (voorheen: Katholiek Documentatiecentrum) te Leuven. Het Evadoc heeft een link met de Evangelische Theologische Faculteit Leuven, waar TU Kampen een samenwerkingsverband mee heeft. Deze ontwikkeling past in het kader van het groeiende overleg tussen diverse centra op het gebied van religieuze tradities in het Nederlandse taalgebied, waar het ADC op zal inzetten in deze periode. De uitgave van het *Documentatieblad voor de Nederlandse Kerkgeschiedenis na 1800*, met in de redactie vertegenwoordigers van het ADC, het Katholiek Documentatiecentrum en het Historisch

Documentatiecentrum, is daar een uitdrukking van. Daarnaast wordt het ADC in deze periode medeverantwoordelijk voor de uitgave van het internationale tijdschrift *Trajecta. Religion, Culture, and Society of the Low Countries*. Het is zaak de dynamiek op het terrein van de documentatiecentra nauwgezet te volgen.

Internationaal is er samenwerking met het A.C. Van Raalte Institute aan Hope College in Holland, Michigan en de Joint Archives van Calvin College, Grand Rapids, Michigan.

Ad 2. Voorlichten en toerusten van de kerken met betrekking tot het archiefbeheer

Kerken worden op verzoek bezocht en van advies gediend. De stand van de archiefzorg binnen de Gereformeerde Kerken is over het algemeen goed en aan de handhaving van de kwaliteit van de archiefzorg worden de kerken gedurig herinnerd. Van de situatie van de archiefzorg in andere kerkgenootschappen bestaat geen duidelijk beeld, maar de indruk is dat de vrijgemaakte kerken op het punt van archiefzorg voorop lopen. Bij eventuele uitbreiding van het werkterrein zal dit moeten worden verdisconteerd, omdat ze verhoudingsgewijs tot meer werk zal leiden dan op basis van de ervaring met vrijgemaakte kerken kan worden verwacht.

Van belang in deze periode is de werving van digitaal archief van de kerken voor de ADC Archiefservice via het e-depot.

De archivaris was secretaris van de Commissie tot registratie van de protestantse kerkelijke en semi-kerkelijke archieven (CPA) – een overlegorgaan van beheerders van protestantse archieven, dat in deze verslagperiode is opgeheven. Er wordt gewerkt aan een nieuwe overlegstructuur. Ook hier is weer de problematiek van digitale archivering een speerpunt. De opvolger van de CPA kan een goede gesprekspartner blijken tussen de kerken en de overheid op een terrein, dat nog volop in ontwikkeling is.

De nieuwe website biedt nieuwe mogelijkheden om de fotocollectie en gedigitaliseerde informatie ter beschikking te stellen. Aan de ontsluiting van de fotocollectie wordt door een vrijwilliger gewerkt.

Ad. 3. Bevorderen van kennis en onderzoek

De bevordering van kennis en onderzoek functioneert als het vliegwiel van het ADC. Door onderzoek, digitale archiefraadpleging en presentatie van onderzoek op basis van de archieven vraagt het ADC aandacht voor zijn collectie. De ambitie is om aan het eind van deze beleidsperiode op de site een doorzoekbaar fotoarchief te kunnen presenteren, alsmede delen van het brievenproject 1944. De presentaties zijn essentieel voor de naamsbekendheid van het centrum en zijn collectie. Op deze wijze wordt het gebruik van de collectie, financiering van archivering en onderzoek, werving van archieven en in het algemeen de historische interesse bevorderd.

In 2018 verschijnt de geschiedenis van de TU, geschreven door de directeur van het ADC en gebaseerd op de collectie. In dat jaar is het 25 jaar geleden dat het ADC werd geopend. In de tweede helft van het jaar hoopt het hierbij stil te staan met een conferentie. In 2018 belegt het ADC in samenwerking met de Pella Historical Society en Central College in Pella, Iowa, een internationale conferentie over H.P. Scholte, een van de leiders van de Afscheiding van 1834, die naar de Verenigde Staten emigreerde en Pella stichtte. Een conferentie over dit onderwerp wordt in 2019 in samenwerking met de gemeente Dordrecht ook daar gehouden, mede omdat relatief veel migranten die met Scholte meereisden uit de omgeving van deze stad kwamen. In 2020 hoopt het ADC stil te staan bij het feit dat het honderd jaar geleden is dat Abraham Kuypers is overleden.

In de zomer van 2018 wordt in Leuven de vijfde European Neo-Calvinism Conference gehouden, georganiseerd door het ADC in samenwerking met dr. James Eglinton van New College, Edinburgh University, en ondersteund door Fuller Theological Seminary, het HDC en de ETF in Leuven. Het thema is Europa.

Voor de AD Chartas Reeks staan delen op de rol: bundels over F.L. Rutgers, over de receptie van Karl Barth in Nederland, over Bonhoeffer en het neocalvinisme en over het jaar 1944.

Een en ander kan worden gerealiseerd binnen de door de synode gestelde randvoorwaarden (zie bijlage) en beschikbaar gestelde financiële middelen. Op deze wijze hoopt het ADC ook in de komende jaren op de verschillende terreinen die het bestrijkt kwaliteit te kunnen bieden in zijn dienst aan kerk en samenleving.

Mei 2018

Prof. dr. George Harinck
Directeur ADC

5b. Convenant

De Commissie voor Archief en Documentatie van de Nederlands Gereformeerde Kerken (CAD) en

de Deputaten Archief en Documentatie van de Gereformeerde Kerken vrijgemaakt (DADC)

Overwegende

- Dat de Landelijke Vergadering van de NGK en de Synode van de GKv in een gezamenlijke vergadering hebben besloten tot het instellen van een Regiegroep met de opdracht het proces van eenwording van de beide kerken in goede banen te leiden.
- Dat de Regiegroep zich tot de CAD en DADC heeft gewend met de vraag om samen na te denken over stappen die moeten worden genomen om een hereniging van de beide kerken op het werkveld van CAD en DADC goed te laten verlopen. Specifiek heeft de Regiegroep de volgende vragen gesteld:
  1. *Wat moet er inhoudelijk en organisatorisch op uw werkterrein gebeuren voordat GKv en NGK kunnen samengaan in één kerkgemeenschap? Bij 'inhoudelijk' denken we vooral aan visie, beleid, regelingen etc.; bij 'organisatorisch' denken we vooral aan het functioneren van uw commissie/deputaatschap/instelling en de mogelijkheden tot integratie met uw counterpart uit het andere kerkverband.*
  2. *Welke concrete stappen kunt u samen met uw counterpart van GKv/NGK in 2018 zetten en welke stappen in de jaren daarna?*
  3. *Waarin hebt u advies of ondersteuning door de Regiegroep nodig om te realiseren wat nodig is met het oog op hereniging van GKv en NGK?*
  4. *Welke besluiten van de GS GKv en/of de LV NGK, die D.V. beide in 2020 vergaderen, hebt u nodig om te realiseren wat er op dit gebied nodig is?*
- Dat CAD en DADC op hoofdlijnen vast willen leggen hoe door hen aan deze vraag antwoord gegeven zal en kan worden.

Voorts overwegende

- Dat de huidige opdracht aan CAD (van de Landelijke Vergadering Zeewolde, zie bijlage 1) en DADC (van de Synode 2017, zie bijlage 2) niet volledig overeenkomen en derhalve vragen om nadere afstemming en gesprek.
- Dat de samenwerking tussen CAD en DADC tot nu toe vruchtbaar is gebleken.
- Dat de CAD sinds 2001 gebruik maakt van ruimte in het Archief- en Documentatiecentrum in Kampen en sinds 2014 als waarnemer betrokken is bij DADC.

Spreeken af

- Om ter voorbereiding op de GS GKv en LV NGK in 2020 een voorstel uit te werken voor een nieuwe opdrachtformulering voor zowel de CAD als de DADC voor tenminste de periode 2020-2026.

- Om gedurende dit proces beleid en besluiten van de afzonderlijke CAD en DADC zoveel mogelijk op elkaar af te stemmen en dienstbaar te laten zijn aan de toekomstige eenwording. En voorts om de communicatie richting de kerken uit beide verbanden zoveel mogelijk gezamenlijk te doen.
- Om bij de afzonderlijke onderdelen van dit proces de volgende stappen te doorlopen:
  1. beschrijven van de huidige visie en het huidige beleid van beide partijen;
  2. samen formuleren van een gemeenschappelijke visie voor de toekomst op korte en lange termijn;
  3. samen formuleren van het gewenste beleid voor de toekomst, in de vorm van een nieuwe opdrachtformulering voor CAD en DADC.
- Om in de periode 1 juli 2018 tot 31 december 2018 nader in gesprek te gaan over ten minste de volgende aspecten van de toekomstige opdrachtschrijving:
  1. De visie op archiefbeheer ten behoeve van de verenigde kerken die als uitgangspunt kan worden genomen voor een gemeenschappelijke opdrachtformulering.
  2. De taak op het gebied van de advisering van kerkenraden, regiovergadering, commissies/deputaten en Landelijke Vergadering/Synode.
  3. De taak op het gebied van digitale archivering. Ten aanzien van dit onderwerp sluit de CAD zich, in ieder geval voor de korte termijn, aan bij het door het ADC ondersteunde e-depot. Voor de langere termijn zal een gezamenlijke visie worden ontwikkeld, waarbij de adviezen van het rapport van de Werkgroep digitaal archiefbeheer (CAD) worden meegenomen.
  4. De taak op het gebied van het bevorderen van kennis en onderzoek inzake de geschiedenis van de Gereformeerde Kerken in Nederland op basis van de in het ADC bijeengebrachte archieven. Daarbij zal, met het oog op de lange termijn, ook de relatie met het onderzoek aan de TU Kampen opnieuw worden doordacht.
  5. De bestuursvorm waarbinnen genoemde visie en taken optimaal kunnen worden gerealiseerd.
- Om in de periode 1 januari 2019 tot 31 maart 2019 nader in gesprek te gaan over de volgende onderwerpen:
  1. De manier waarop samen verantwoordelijkheid kan worden genomen voor het beheer van de collectie van het ADC.
  2. De bemensing die nodig is om verantwoord invulling te geven aan de taken van een verenigde commissie/deputaatschap voor Archief en Documentatie.
  3. Overige voorzieningen die voor de uitvoering van de taak noodzakelijk zijn (zoals het ADC in Kampen of voorzieningen voor digitale archivering).
  4. De financiën die hiervoor benodigd zijn.
- Om in de periode 1 april 2019 tot 30 juni 2019 nader in gesprek te gaan om een gemeenschappelijk voorstel uit te werken voor de gemeenschappelijke Landelijke Vergadering en Synode waarin duidelijk wordt hoe CAD en DADC in de toekomst verenigd hun werk kunnen uitvoeren. Het voorstel zal tevens een financiële paragraaf bevatten.
- Om de Regiegroep te informeren over de resultaten die in elke stap worden behaald en de Regiegroep indien nodig te betrekken bij de gesprekken tussen de CAD en DADC.
- Om tijdens de Landelijke Vergadering en de Synode de voorstellen op verzoek nader toe te lichten en bij te dragen aan de besluitvorming over een nieuwe opdrachtformulering.

Dit convenant treedt in werking per 17.10.2018 en wordt beëindigd zodra de Landelijke Vergadering en de Generale Synode gemeenschappelijk een nieuwe opdracht hebben vastgesteld.

Bijlage 1: Huidige opdracht en taakstelling CAD

Opdracht commissie CAD (LV Zeewolde 2013/2014)

- In samenwerking met de Landelijk Archivaris een verantwoord archiefbeheer te bevorderen door middel van het geven van adviezen aan de kerkenraden, regio-vergaderingen en commissies en het doen van voorstellen aan de Landelijke Vergadering;
- archiefmogelijkheden voor zowel papieren- als digitale archief te faciliteren;
- de bewaring van semi-kerkelijke archieven te bevorderen;
- van deze werkzaamheden verslag uit te brengen aan de kerken met het oog op de volgende Landelijke Vergadering.

Relevante besluiten LV's Zeewolde en Nunspeet

Over digitaal archiveren:

- de Commissie voor Archief en Documentatie NGK in overleg met het LV moderamen onderzoek te laten doen naar een voorziening voor veilige opslag en beheer van digitale bescheiden van de Landelijke Vergadering en haar organen (Zeewolde, 17.5.14, besluit 1)

Over samenwerking ADC:

- dat de Nederlands Gereformeerde Kerken voorstander zijn van participatie in het ADC als zijnde een instelling voor kerkelijk archiefbeheer die voorts vanuit haar doelstelling de NGK kan faciliteren bij het bevorderen van kennis en onderzoek in archieven (Zeewolde, 17.5.14, besluit 4)
- voor het jaar 2014 een bijdrage toe te kennen van € 6000,, met jaarlijks een vermeerdering van € 1000, en bij het bereiken van de bijdrage van € 10.000, (in 2019), op basis van rapportage van de hiervoor onder 2 benoemde afvaardiging, nader besluiten te nemen omtrent volledig bestuurlijke participatie en financiële bijdrage door de NGK'en in het ADC (Zeewolde, 17.5.14, besluit 7)
- uit te spreken dat participatie van de NGK met en het gezamenlijk verantwoordelijkheid dragen van binnen het archief- en documentatiecentrum (ADC) van de GKv gewenst is (Nunspeet, 20.1.18, besluit C1)
- de archiefcommissie op te dragen om de huidige samenwerking met het ADC te continueren (Nunspeet, 20.1.18, besluit C2)
- de archiefcommissie op te dragen om in overleg te treden met deputaten ADC over visie, beleid en werkwijze van het toekomstige gezamenlijke archief- en documentatiecentrum en daarover aan de volgende LV te rapporteren (Nunspeet, 20.1.18, besluit C3)

Over de landelijk archivaris van de NGK:

- de komende twee jaar de vacature van de landelijke archivaris in te vullen met een bezoldigde kracht en hiervoor in de jaren 2018 en 2019 € 0,50 per belijdend lid extra bij te dragen (Nunspeet, 8.4.17)
- de waarnemend landelijk archivaris NGK te benoemen voor de periode januari - september 2018 met de wederzijdse intentie om deze aanstelling per 1 oktober 2018 om te zetten in een bezoldigde functie, binnen de kaders van LV-besluit 08-04-2017:51. (benoeming vindt aansluitend in comité plaats) (Nunspeet, 20.1.18, besluit e1)

Bijlage 2 Huidige opdracht DADC (Synode 2017)

De synode besluit opnieuw deputaten archief en documentatie te benoemen met de volgende opdracht:

- a. archief- en documentatiemateriaal te verzamelen en te beheren, dat van belang is voor de geschiedenis van de Gereformeerde Kerken in Nederland, met name sinds de Vrijmaking van 1944 en volgende jaren;

- b. te zorgen dat de afgesloten gedeelten van de archieven van generaal-synodale deputaatschappen worden overgebracht naar het Archief- en Documentatiecentrum (ADC);
- c. kennis en onderzoek te bevorderen inzake de geschiedenis van de Gereformeerde Kerken in Nederland, met name met betrekking tot in het ADC en in de kerken aanwezige archieven en documentatie;
- d. alle maatregelen te nemen die voor de instandhouding van het ADC nodig zijn, alsmede die werkzaamheden uit te voeren, die voortvloeien uit de aanstelling van de door deputaten benoemde directeur van het ADC en de archivaris en toezicht te houden op hun werkzaamheden;
- e. de kerkenraden, de meerdere vergaderingen en haar deputaatschappen, alsmede waar nodig en van belang ook personen en instanties regelmatig te dienen met advies en voorlichting inzake het beheer van archief- en documentatiemateriaal;
- f. de kerkelijke vergaderingen te dienen met richtlijnen en instructies voor een goed archiefbeheer;
- g. de kerken te vertegenwoordigen in de Commissie tot registratie van de Protestantse kerkelijke en semi-kerkelijke Archieven (CPA);
- h. de bestaande samenwerking tussen het ADC en de archiefcommissie van de Nederlands Gereformeerde Kerken te continueren en zo mogelijk uit te breiden;
- i. contacten te leggen en activiteiten te ontplooiën, die voor het onder a-h genoemde noodzakelijk en nuttig zijn.

5c. Publicaties in de AD Chartas Reeks

Tamme Spoelstra, *Verbondsonderwijs. Geschiedenis van het gereformeerd-vrijgemaakte onderwijs in Nederland tot 1985* (Vuurbaak 2017) AD Chartas Reeks 31

Johan Schaeffer, *Verscheurd door Trouw. Studentenprotest in Kampen in de jaren zestig* (Vuurbaak 2017) AD Chartas Reeks 32

C.M. van Driel, *Consolidatie en crisis. De Christelijke Gereformeerde Kerk tussen 1918 en 1945* (Vuurbaak 2018) AD Chartas Reeks 33

Leon van den Broeke en George Harinck (red.), *Nooit meer eene nieuwe hiërarchie: De kerkrechtelijke nalatenschap van F.L. Rutgers* (Vuurbaak 2018) AD Chartas Reeks 34

5d. Aanwinsten collectie archief en documentatie

Binnengekomen archieven ADC januari 2017-juni 2019

Naam	Nr.	Omvang	Locatie
De Poortwake	415		AC18-19
Groen, J.P.D.	356	2.2m.	WW15-18
Leeuwen, C. van	358		SS28-35
PS Drenthe	359		VV29-30
De Moen, fam.	432	0.11 m.	TT1
Zending Soemba	433	0.22 m.	TT1
Goedhart, J.M.	434	0.11 m.	TT1
Documentatie vrijmaking in Alblasserdam, Pieterburen, Uithuizermeeden	435	0.11 m.	TT1
Documentatie vrijmaking Amsterdam-Centrum	436	0.11 m.	TT1
Buyk, A.	437	0.11 m.	TT1
Berkouwer, G.C.	438	0.11 m.	TT1
Kiesvereniging GPV Woudenberg	439	0,11 m.	TT8
Prekenverzameling	440	0,5 m.	AC11
Scholten, A.	441	0,11 m.	TT8
Zwart, H. de	442	0,11 m.	TT8
Moggré, A.J.	443	0,11 m.	TT8
Veelen, M. van	444	0,11 m.	TT8
Tabernakelkerk Apeldoorn	445	0,11 m.	TT8
Eimers, Jacob	446	1,2 m.	TT20-21
Kievit, A.	447	1 omslag	TT8
Nieboer, H.J.	448	0,44 m.	TT15
Veenhof, J.	449	0,33 meter?	AC16
Generale Synode van de GKN	450	1 omslag	TT8
Groen, P.	451	1 omslag	TT8
Aanvulling fotoarchief	452	0,33 meter	VV33-35
Vries, G. de	452	1 omslag	TT8
Deputaatschap Pastorale zorg aan Doven en slechthorenden	453	0,33 meter	TT4
Luxor	454	1 meter	TT18
Videobanden met preken	455	0,25 meter	TT6
Senaatspet, -kettingen en -hamer van een onbekend dispuut	456	0,40 meter	TT17
Lezingen en preken voor de TSB en Nederlands Gereformeerde Predikantenopleiding (NGP)	457	1 meter	TT12
GKv Broek op Langedijk	458	6 meter	VV22-27
Wielenga, B.	459	0,77 meter	TT7

Vierhuizen - materiaal en foto's van Klaas Schilder	460	0,11 meter	WW8
Deputaatschap Generale Steunverlening Kerken	461	75 GB en 0.11 meter	SS28
Landelijke vereniging Gereformeerde Scholen (LVGS)	462	0.22 meter	0011
Bergwerff, P.	463	0.11 meter	SS28
Kamphuis, J.	464	0.11 meter	SS28
Vreugdenhil, H.	465	0.11 meter	SS28
Schutte, G.J.	466	0.11 meter	SS28
Kamphuis, J.	467	0.11 meter	SS28
Visser, J.	468	0.33 meter	TT27
Roorda, Ph.	469	0.11 meter	SS28
Statistisch materiaal Gereformeerde Kerken	470	2 meter	S2-3
Leeuw, Ger de	471	0,11 meter	S4
GKv Kornhorn	472	4 meter	YY25-29
Aanvulling Gereformeerde Reisvereniging	473	0.33 meter	Z11
Scholtens, J.	474	0.11 meter	
Zwaan, J.	475	3 meter	WW3-5
Wielenga, Fam.	476	0.66 meter	K13
Particuliere Synode Friesland	477	1.87 meter	RR15-17
Overijsselse Zendings Deputaten (OZD)	478	1.2 meter	UU17-18
Doornbos, Ben	479	2 meter	EE1-2
Luth, H.J.	480		TT4
Werkman, H.	481		TT4
Beek, R. ter	482		TT4
Tehuisgemeente Groningen	483		
Gereformeerde Hogeschool (GH)	484		
Alderliesten, M.	485		

5e. Jaarverslagen 2017 en 2018 van de Commissie Archief en Documentatie van de Nederlands Gereformeerde Kerken

JAARVERSLAG CAD 2017:

Vergaderingen Commissie Archief en Documentatie

In 2017 hebben er 3 vergaderingen plaats gevonden van de commissie.
In de vergaderingen kwamen de volgende punten aan de orde.

- Op 31 mei wordt aandacht geschonken aan E-depot en digitale archivering, de rapportage op de LV Nunspeet en notitie acquisitiebeleid.
- Op 7 sept. is er aandacht voor de behandeling van ons rapport op de LV, het rapport 'Digitaal archiefbeheer' van de werkgroep, de benoemingen door de LV, de opvolging van de landelijk archivaris en de route naar participatie in het ADC. De **Acquisitieregeling Landelijk Archief** werd herzien en vastgesteld.
- Op 8 dec. Is er (opnieuw) aandacht voor de behandeling van ons rapport op de LV, vergadering met deputaten ADC en consequenties van de 'nieuwe Europese privacyverordening' voor kerkelijke gegevens.

Overdracht Landelijk Archivaris:

Op 17 dec. 2017 vraagt de Landelijk Archivaris (GB) ontheffing van zijn functie na inwerken van zijn opvolger (AvtR). Voorlopig zal de nieuwe archivaris (AvtR) waarnemen tot zijn bezoldigde benoeming geëffectueerd is.

- De samenstelling van de commissie op 31 december 2017 was:
Dr. D. Timmerman (voorzitter), dhr. C.S.H. le Fèbre (secretaris) en Drs. J.C. Schaeffer (lid)

Vorbereiding en besluiten Landelijk vergadering t.a.v. de commissie.

Vacature bezoldigde Landelijk Archivaris:

De Landelijke Vergadering besloot op 8 april 2017, op voorstel van de Archiefcommissie, om een bezoldigde landelijk archivaris mogelijk te maken, voorshands voor 1 dag per week (0,2 fte). De profielschets, salariering en taakomschrijving vergen de nodige aandacht van de commissie.

Op 15 sept 2017 wordt het **Reglement van het Landelijke Archief** NGK vastgesteld.

Op 2 dec. 2017 verstuurt de CAD aanvullende stukken naar de LV voor de zitting van 20 januari:

- **'01.09.01 Rapport II CAD, aanvullingen'**
- separate bijlage **'rapport werkgroep digitaal archiefbeheer'**.
- Twee separate bijlagen 'onder couvert' in een bijlage voor (her) benoeming van commissieleden.
Eerder (op 30 sept. '16) werd '01.09.01 Rapport CAD' naar de LV gestuurd.

Samenvatting activiteiten van de Landelijk Archivaris:

Contacten werden onderhouden en adviezen gegeven naar vele lokale kerken, alsmede interkerkelijk overleg met archivariissen, o.a. via ADC, Archivarissenconvent 8 dec. 2017 en werkgroep 'Onderzoek digitaal archiefbeheer'.

Bij de vergadering van het '**Archivarissenconvent**' werd met de nieuwe archivaris en bureaubeheerder van het ADC mevr. Merijn Wijma kennisgemaakt.

Symposia

Op 10 november 2017 werd het symposium inventarisatie kerkelijke archieven (n.a.v. afronding inventarisatieproject GK Kampen) bijgewoond. Dat symposium werd naast collega's van het archivarissenconvent ook door Arjan van 't Riet bijgewoond; de beoogde opvolger voor de archivaris.

Op 8 dec. 2017 is er op de TU te Kampen het symposium over de attestenkwestie in de jaren '60 n.a.v. het boek "Verscheurd door trouw" daarover van drs. J.C. Schaeffer op de TU te Kampen. De rector van de TU, dr. Roel Kuiper, sprak woorden van verzoening tot de oud-studenten van de Universiteit die in de jaren zestig de toenmalige Hogeschool hadden moeten verlaten.

Samenwerking met ADC:

In maart 2017 ontvingen de Ned. Geref. Kerken een informatief bericht van de directeur ADC over het pilot project e-depot; de duur daarvan zal ca. 2 jaar in beslag nemen. Dit e-depot wordt vanuit het ADC gerealiseerd door de combinatie van het programma Atlantis en de storage (opslag) bij Data Matters.

Voor de halfjaarlijkse uitgave van blad ADCetera wordt kopij aangeleverd door de archivaris.

Aanwinsten voor het Landelijk archief

Particulier archief v.m. Deputaatschap Krijgsmachtpredikanten:

Dit archief werd begin februari 2017 overgebracht naar Kampen.

Particulier archief van ds. J. Smelik en van ds. G. van Atten te Gorinchem; De documenten staan sinds begin februari 2017 in Kampen.

Van de v.m. **NGK Vlaarding**en werden archiefbescheiden (van de laatste ca. 8-10 jaren) ontvangen voor het Landelijk Archief, evenals een usb stick.

LV Commissie Radio en TV

Via Ds. W. van Dijk is het archief van deze commissie (welke participeerde in de Stichting Zendtijd voor Kerken) op 23 mei 2017 ontvangen in het Landelijk Archief.

In april 2017 werden van het **Ned. Geref. Seminarie** boeken en bescheiden ontvangen. De vernietigbare bescheiden zijn afgezonderd en blijven -in ieder geval tot 2024- als zodanig in het landelijk archief beschikbaar voor de KvK. Alle ontvangen bescheiden van het NGS zijn in het Landelijk Archief aanwezig.

Archieven van v.m. Regio's en LV's:

van Archief v.m. Regio Kampen, Harderwijk, Arnhem, Den Haag en Schiedam zijn archiefdelen ontvangen en fysieke documenten alsmede een CD van de LV Houten.

JAARVERSLAG CAD 2018:

Algemeen:

Het jaar 2018 kan gekenmerkt worden als een jaar van afscheid nemen van enkele personen, welkom heten van enkele nieuwe mensen en van overleg voeren met onze vrijgemaakte broeders over de verwachte samenvoeging van beide archieven indien landelijk de kerken een organisatie worden.

Van dhr. G.J. Bink werd na zeven jaar afscheid genomen als Landelijk Archivaris (vrijwilliger) en was hij tevens vanaf 1994 tot 2010 lid van de archiefcommissie. Zowel in de commissie als op de Landelijke Vergadering van de NGK kerken werd dhr. Bink bedankt voor zijn inzet.

Dhr. A.J.J. van 't Riet is op 1 januari 2018 benoemd op de LV als Landelijke Archivaris (vrijwilliger) en is per 1 november 2018 via een detachering voor 0.2 fte (een bezoldigde functie) benoemd voor twee jaar bij Theologische Universiteit Kampen als archivaris voor de CAD.

Dhr. S.A. Schulenberg werd in februari benoemd als lid van de CAD. Helaas moest hij om privé redenen per 1 november 2018 weer afscheid van de commissie nemen.

Dhr. G. van der Velde werd door de LV benoemd als lid van de Commissie Archief en Documentatie om de aftredend voorzitter Dr. D. Timmerman per 1 november 2018 op te volgen.

Daarmee had de commissie Archief en Documentatie eind 2018 de volgende samenstelling:

Dhr. G. van der Velde (voorzitter), dhr. C.S.H. le Fèbre (secretaris), Drs. J.C. Schaeffer (lid) en Dr. A.J.J. van 't Riet in dienst als Landelijke Archivaris.

De commissie is in 2018 vier keer bij elkaar geweest.

De volgende zaken zijn o.a. aan de orde geweest.

- a. **Rapport Digitaal Archiefbeheer van de werkgroep Digitaal Archiefbeheer.** Deze rapportage is o.a. besproken in de januari vergadering van de LV. Helaas is daar deze rapportage niet vastgesteld. De commissie kreeg de opdracht om in een volgende vergadering met een vervolgvorstel te komen. Met het oog op de voortgang van het proces heeft de CAD besloten om zich vooralsnog aan te sluiten bij het door het ADC ondersteunde e-depot als een goede oplossing voor digitaal archiefbeheer. Voor de langere termijn zal een gezamenlijke visie worden ontwikkeld, waarbij de adviezen van het rapport van de Werkgroep digitaal archiefbeheer (CAD) worden meegenomen. Dit voorstel is door de LV aanvaard. Intussen zal de commissie een korte en bruikbare handreiking formuleren voor lokale en regionale archiefbeheerders over digitaal archiefbeheer.
- b. **Benoeming en detachering van dhr. A.J.J. van Riet bij de TUK als archivaris voor de CAD.** Dhr. A.J.J. van 't Riet is op 1 januari 2018 benoemd op de LV als Landelijke Archivaris (vrijwilliger) en is per 1 november 2018 via een detachering voor 0.2 fte (een bezoldigde functie) benoemd voor twee jaar bij Theologische Universiteit Kampen als archivaris voor de CAD.
- c. **Gesprekken met ADC/CAD over samenvoeging van een archief.** De aanleiding van de gesprekken is het verzoek van de Regiegroep om na te denken over de stappen die inhoudelijk en organisatorisch gezet moeten worden voordat GKv en NGK kunnen samengaan. De gesprekken hebben het karakter van constructief samen te kijken hoe we tot eenheid kunnen komen. Alvorens het gesprek daarover te openen hebben we eerst een convenant gezamenlijk opgesteld. In het convenant is beschreven de stappen die we gezamenlijk zullen ondernemen om tot een eenheid te komen. In 2018 is daarover driemaal vergadert en het vervolg zal in 2019 plaats vinden. Uiteindelijk zullen we met een rapportage richting de beide landelijke vergaderingen komen waarbij fusie het uitgangspunt is.

Activiteiten/werkzaamheden van CAD en de landelijk Archivaris:

- In Almere is het archief opgehaald van de **Stichting Gereformeerd Jeugdwerk** en zal worden geplaatst in het archiefdepot in Kampen.
- **Contacten met kerken:** Enkele vragen kwamen binnen van kerken t.a.v. AVG richtlijnen. Voor onze kerk en de GKv wordt een en ander bijgehouden door het Steunpunt Kerkenwerk: <http://www.steunpuntkerkenwerk.nl/avg/>
- Contact is opgenomen met betrokkene van **samenwerkingsgemeente NGK/CGK Zuiderpoort** te Almere over vernietigen/bewaren/ordenen archiefmateriaal door een werkgroep.
- **Rapport Digitaal Archiefbeheer van de werkgroep Digitaal Archiefbeheer.** Een rapportage die de afgelopen jaren door een werkgroep is samengesteld en helaas nog niet door de LV is aanvaard.
- **Overige activiteiten**
In samenwerking met archivaris GKv en archivaris CGK worden een aantal cursusavonden in 2019 voorbereid met betrekking tot archiefbeheer. Daarin zal aandacht worden geschonken aan zowel 'papier' als 'digitaal'.